

Surumäen alueen myynti suojelualueeksi valtiolle Metso-ohjelman kautta

Khall 24.01.2022 § 22
11/02.07.00/2022

Valmistelija:
Kunnanjohtaja Vesa Huuskonen
vesa.huuskonen@parikkala.fi

Parikkalan kunnan talousarviossa 2022 ja taloussuunnitelmassa 2022-2024 on arvioitu kertyvän tuloja 500 000 euroa metsätilojen myynnistä Metso- tai vastaavia ohjelmia hyödyntäen.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa on rinnan talousarvion valmistelun kanssa asiaa valmisteltu lokakuusta lähtien ELY-keskuksen kesäkuussa tekemän ehdotuksen pohjalta. Kunta on valmistelussa käyttänyt hyväksi Metsä Group OY:n metsäasiantuntija Anu Rautiaista. Syksyn aikana on kunnanhallitusta informoitu valmistelusta, jossa voidaan talousarvion hyväksymisen jälkeen edetä käytännön tasolle.

17.1.2022 järjestelyssä kunnan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen välisessä neuvottelussa (keskustelumustio liitteenä) päätettiin jatkaa valmistelua siltä pohjalta, että Metso- ja Helmi-ohjelmien mukaiseen suojeluun esitetään Pöröpeikon alueella varsin laajaa noin 35 ha kokonaisuutta. Sen ohella suojeltavaksi ehdotetaan pienempiä määriä Ukonkallion ja Haukanmäen alueella.

Lisäksi ELY-keskuksen kanssa käytiin keskustelu myös Surumäen alueen liittämistä Metso-ohjelmaan. Alue metsätyypiltään ja Siikalahden lähelle sijoittuvana sopisi hyvin suojeltavaksi alueeksi. ELY-keskus katsoi alueen sopivan hyvin Metso-ohjelmaan ja tulee maastokäyntien jälkeen tekemän ehdotuksen myös tästä alueesta.

Alueiden suojelun ja mahdollisen valtion kanssa tehtävän kaupan valmistelua jatketaan ELY:n toimesta maastokäynneillä keväällä ja kesällä 2022. Mahdollinen päätös kaupasta tulee valmistelun jälkeen kunnanhallituksen päätettäväksi. Kyse on niin laajasta ja merkittävästä kokonaisuudesta, että se on hyvä saattaa kunnanhallituksen tietoon jo tässä vaiheessa.

Todettakoon, että kyseisten alueiden suojelu on voimassa olevan kuntastrategian mukaista ympäristöstä huolehtimista, vahvistaa kunnan imagoa myös Hinku-kuntana, luo edellytykset etenkin Pöröpekon alueen hyödyntämiselle virkistyskäytössä sekä liittää Surumäen alueen Siikalahden alueen läheisyyteen. Näiden kohteiden mahdollinen suojelu ja kauppa on täten sekä kunnan että valtion etu.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Huuskonen Vesa

Päätösehdotus

Metso- ja Helmi-ohjelmien hyödyntämiseen liittyvän metsäkaupan valmistelu saatetaan kunnanhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotusta lisäyksellä, että Surumäen aluetta koskeva suojelusuunnitelma ja mahdollinen kauppa siirretään vuoteen 2023. Lisäksi Ukonkallion alueen suojelu on mahdollista, mikäli se ei rajoita alueella olevan ampumaradan toimintaa.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Khall 20.02.2023 § 37
11/02.07.00/2022

Valmistelija:

vt. kunnanjohtaja Mirja Tuunanen

puh. 044 781 1251

mirja.tuunanen@parikkala.fi

Suomen valtion edustajana Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on jättänyt 21.12.2022 tarjouksen Surumäen alueella sijaitsevista Parikkalan kunnan omistamista tiloista ja määräalasta METSO-ohjelmaan liittämiseksi.

Tarjous koskee tiloja Karjasuo 580-404-5-138, Mäkinotko 580-404-6-96 , Mäntylä 580-404-5-181, Lehtola 580-404-5-98 ja määräala tilasta Muttelinrinne 580-404-4-100. Tilojen ja määräalan pinta-ala on yhteensä n. 21,9 hehtaaria.

Tarjous on 222 500 euroa. Lopullisen päätöksen kauppahinnasta ja sen maksamisesta tekee ympäristöministeriö.

Hinnoittelu perustuu kohteiden puuston ja maapohjan arvoon, jossa huomioidaan kaavoitus, kohteen huono saavutettavuus metsätaloudellisessa merkityksessä (ei valmiita metsäteitä tai tieoikeuksia, vaikeakulkuinen maapohja, kuten suot, jyrkänteet), kohteen tulevat kustannukset metsätaloudellisesta näkökulmasta (esim. metsäteiden, ojaston tai mahdollisten taimikoiden kunnostus). Tarjous perustuu Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntijan suorittamaan maastokäyntiin, kunnan metsäsuunnitelman ja Metsään.fi-palvelun puustotietoihin sekä ELY-keskuksen vakioituihin laskentaperusteisiin.

Kohteen arvosta on kysytty arviota myös kunnan metsäpalvelusopimuksen mukaisesti Metsä Groupin metsäasiantuntijalta Anu Rautiaiselta. Sen mukaan ELY:n tarjous on varsin kohtuullinen.

Surumäen alueen keskeisimmät luontoarvot ovat:

- Rungas lehtoisuus. Lehdot ovat kautta maan harvinaisia ja usein hyvin pienikokoisia luonnon kannalta monimuotoisia elinympäristöjä. Surumäen alueella on täysin luonnontilaisia edustavia lehtoalueita, vanhoista laidun- ja viljelymaista kehittyneitä lehtoja ja myös lehtoja, joilla tällä hetkellä kasvaa viljelykuusikkoa. Lehtoalueiden suojelu on aina perusteltua luonnon monimuotoisuuden kannalta.
- Järeät haavat ja jalopuut. Kauttaaltaan alueelta on löydettävissä harvakseltaan järeää haapapuustoa sekä hämmästyttävänkin isoja tammia. Lisäksi monin paikoin on nähtävissä, että kohteelle taimettuu koko ajan lisää jalopuustoa (vaahteraa ja tammaa). Jalopuusto ja järeät haavat ovat aina luonnon monimuotoisuuden/monen lajiston kannalta merkittäviä.
- Lähteisyys, pienvedet (norot), pienet luonnontilaiset suoalueet (rämeet ja korpjuotit). Lehtojen lisäksi monimuotoisia ja usein pienialaisia elinympäristöjä ovat monet kosteat ja märät alueet. Surumäen alueella

kultakin kiinteistöltä löytyy lähteisyyttä, pienvesien elinympäristöä ja/tai pieniä luonnontilaisia puustoisia tai vähäpuustoisia suopainanteita.

- Lahopuusto ja lahoppuopotentiali. Lahoppuusto on aina tärkeä mittari monimuotoisuudelle. Surumäen alueella lahoppuuston määrä on paikoin vielä vähäistä, mutta saadessaan kehittyä luonnontilaisempaan suuntaan jatkossakin, on lahoppuuston määrän kasvua ja monipuolistumista edessä. Esim. Karjasuon alueen koivikkoon voisi vetyessään muodostua mm. monille kolopesijöille tärkeää koivulahoppuustoa.
- Sijainti läheisiin luonnonsuojelualueisiin ja Siikalahden nähdn. Suojelullista lisäarvoa tulee, kun alueen lähellä on useita muita luonnonsuojelualueita mukaan lukien Siikalahden arvokas suojelualue. Kohteet täydentävät toisiaan.
- Laaja yhtenäinen, monipuolinen kokonaisuus. Kohteen kullakin kiinteistöllä on sekä arvokkaita luonnontilaisen kaltaisia elinympäristöjä sekä hoitamattomia viljelymetsiä toistensa lomassa. Yksipuulajiset viljelykuusikot ovat vain yksi osa aluetta. Kokonaisuudessaan kohteella on kuitenkin hyvin eri puulajeja, eri ikäistä ja kokoista puustoa sekä monin paikoin myös puuston kerroksellisuutta . Suojelullisesti on aina parempi muodostaa yksi isompi yhtenäinen kokonaisuus, kuin pienistä alueista koostuva sirpaleinen alue.
- ”Hoitamattomuus” ja ennallistamis/ennallistumiskelpoisuus. Kohteen talousmetsähistoriasta eli lähinnä viljellyistä kuusikoista huolimatta kohteella ei ole aikoihin tehty juurikaan mitään metsätaloudellisia toimenpiteitä, joten kohde on jo nyt saanut lähteä kehittymään luonnontilaisempaan suuntaan. Monimuotoisuudeltaan arvokkaampien alueiden väliin jäävät toistaiseksi heikommat alueet täydentävät kuitenkin suojelullista kokonaisuutta. Suojelun myötä kohteen viljelykuusikot voivat ennallistua itse luonnontilaisemmaksi tai vaihtoehtoisesti erityisesti lehtopohjilla kasvavia kuusikoita on myös mahdollista ennallistaa siten, että niissä monipuolinen lehtokasvillisuus, lehdolle ominainen elinympäristö ja lehtipuusto saisivat taas paremmin sijaa.

Tämän alueen mahdollista puunkorjuuta vaikeuttaa se, että kaikille alueen tiloille ei Parikkalan kunnalla ole voimassa olevaa tieoikeutta. Sen järjestäminen aiheuttaisi kunnalle merkittäviä kustannuksia.

Alueen suojelua puoltaa myös se, että alue on kohtalaisen helposti saavutettavissa useasta suunnasta, koska se sijaitsee lähellä Parikkalan keskustaa ja tiestöä sekä Siikalahden kokonaisuutta.

Esittelijä: vt. Kunnanjohtaja Tuunanen Mirja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan tarjouksen ja valtuuttaa viranhaltijat allekirjoittamaan kauppakirjat. Kunnanhallitus edellyttää ostajan huolehtivan siitä, ettei suojelualue muodosta riskiä tuholaisten leviämisestä ympäröiville alueille.

Päätös

Hyväksyttiin.